

Pradžia>Kreipimasis į teismą>ES ir nacionalinės teisės sistemos>Specializuoti nacionaliniai teismai

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba (LT) neseniai atlikta pakeitimų.

slovėnų

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Swipe to change

Specializuoti nacionaliniai teismai**Slovėnija**

Daugiau informacijos apie Slovėnijos teismus galite rasti oficialioje Slovėnijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo interneto svetainėje. Šiame skyriuje pateikiama informacija apie Slovėnijos specializuotų teismų veiklos organizavimą.

Pirmosios instancijos darbo teismai ir socialinis teismas (delovna sodišča ir socialno sodišče)

Darbo teismai turi jurisdikciją nagrinėti individualius ir kolektyvinius darbo ginčus, o socialiniai teismai – jurisdikciją nagrinėti socialinius ginčus pagal teisės aktų nuostatas.

Pirmosios instancijos darbo teismai ir pirmosios instancijos socialinis teismas nagrinėja bylas pirmąja instancija. Aukštesnysis darbo ir socialinis teismas (Višje delovno in socialno sodišče) nagrinėja skundus dėl darbo teismų ir socialinių teismų pirmąja instancija priimtų sprendimų, o skundus dėl Aukštesniojo darbo ir socialinio teismo priimto sprendimų ir prašymus juos peržiūrėti nagrinėja Slovėnijos Respublikos Aukščiausiasis Teismas.

Darbo teismas turi jurisdikciją nagrinėti tokius individualius darbo ginčus:

- dėl darbo santykių pradėjimo, buvimo, trukmės ir nutraukimo;
- dėl teisių, pareigų ir įsipareigojimų pagal darbo santykius tarp darbuotojų ir darbdavių ar jų teisių perėmėjų;
- dėl teisių ir pareigų esant darbo santykiams tarp darbuotojo ir priežiūrą vykdančio asmens, kuriam darbuotojas paskirtas dirbti darbdavio ir naudotojo susitarimu;
- tarp darbdavio ir kandidato dėl įdarbinimo procedūrų;
- dėl teisių ir pareigų, kylančių iš pramoninės nuosavybės, dėl kurių darbuotojas ir darbdavys susitarė darbo santykių pagrindu;
- dėl vaikų iki 15 metų, pameistrių, mokinių ir studentų atlikto darbo;
- dėl darbuotojų stipendijų tarp darbdavių ir mokinių arba studentų;
- dėl savanoriškai nustatyto bandomojo laikotarpio;
- įstatymo nustatytais atvejais.

Darbo teismas taip pat kompetentingas priimti sprendimą bylose, kuriose draudimo bendrovė yra bendraatsakovė nagrinėjant ginčą dėl žalos atlyginimo, jei šios bylos patenka į jo jurisdikciją.

Jei ieškovas yra darbuotojas, jurisdikciją turi ne tik teismas, turintis bendrą teritorinę jurisdikciją atsakovo atveju, bet ir teismas, kurio teritorijoje darbas yra, buvo ar turėjo būti atliktas, ir darbo santykių atsiradimo vietos teismas.

Darbo teismas turi jurisdikciją nagrinėti tokius kolektyvinius darbo ginčus:

- dėl kolektyvinės sutarties galiojimo ir jos taikymo sutarties šalims arba sutarties šalims ir kitiems asmenims;
- dėl kompetencijos vesti kolektyvines derybas;
- dėl kolektyvinių sutarčių atitikties teisei, kolektyvinių sutarčių tarpusavio suderinamumo, taip pat bendrųjų teisinių darbdavio veiksmų atitikties teisei ir kolektyvinėms sutartims;
- dėl streikų ir kitų pramoninių veiksmų teisėtumo;
- dėl darbuotojų dalyvavimo valdant;
- dėl profesinių sąjungų kompetencijos darbo santykių atžvilgiu;
- dėl sprendimų, susijusių su profesinių sąjungų atstovaujiamumu;
- kitais įstatymo nustatytais atvejais.

Teritorinę jurisdikciją nagrinėti kolektyvinius darbo ginčus, kai viena šalis yra darbdavys, turi darbdavio atžvilgiu bendrąją teritorinę jurisdikciją turintis teismas.

Socialinis teismas turi jurisdikciją nagrinėti tokius socialinius ginčus:

1. Pensijų ir neįgalumo draudimo srityje:

- dėl teisių į pensiją ir iš pensijos kylančių teisių ir teisių į neįgalumo draudimą;
- dėl teisių į papildomą pensijų draudimą ir iš jo kylančių teisių;
- dėl įmokų privalomai pensijos daliai, neįgalumo draudimui ir privalomam papildomam pensijų draudimui mokėjimo;
- dėl statuso, kuriam privalomas įtraukimas į papildomo pensijų draudimo schemą, nustatymo ar panaikinimo;
- dėl savanoriško įtraukimo į privalomojo nedarbo draudimo schemą ir šio draudimo įmokų mokėjimo;
- dėl pensijų draudimo stažo pripažinimo ir „išpirkimo“;
- dėl teisių į valstybinę pensiją;
- susijusius su oficialiais registratais.

2. Sveikatos draudimo srityje:

- dėl teisių į privalomąjį sveikatos draudimą, iš jo kylančių teisių ir šio draudimo įmokų;

3. Nedarbo ir nedarbo draudimo srityje:

- dėl teisių į privalomąjį nedarbo draudimą, iš jo kylančių teisių ir šio draudimo įmokų mokėjimo;
- dėl savanoriško įtraukimo į privalomojo nedarbo draudimo schemą ir šio draudimo įmokų mokėjimo;
- dėl stipendijų, kurių skyrimą lemia turto inventorizavimas, taip pat dėl stipendijų talentams;
- dėl studijų paskolų, suteikiamų pagal garantiją, ir subsidijuojamų palūkanų normų, kurių skyrimą lemia turto inventorizavimas.

4. Tėvų apsaugos ir šeimos išmokų srityje:

- dėl teisių į tėvų apsaugos draudimą, iš jo kylančių teisių ir šio draudimo įmokų mokėjimo;
- dėl teisių į šeimos išmokas.

5. Socialinių išmokų srityje:

dėl socialinio draudimo išmokų;

dėl teisių į socialines išmokas pagal įvairias kategorijas, jei jų tikslas – išspręsti ieškovo socialinio draudimo klausimą ir jei turto inventorizavimas yra lemiamas veiksnys teisei į tokią išmoką pripažinti.

Socialinis teismas taip pat kompetentingas nagrinėti tokius pirmiau nurodytų sričių socialinius ginčus :

dėl netinkamai gautų lėšų restitucijos;

dėl kompensacijos už žalą apdraustajam arba reikalaujančiam socialinio draudimo, padarytą oficialios valstybės institucijos arba viešosios valdžios subjekto, arba už žalą, kurią apdraustasis sukėlė institucijai, susijusių su draudimo santykiais arba su socialinio draudimo teisių įgyvendinimu.

Socialinis teismas taip pat turi jurisdikciją nagrinėti įstatymo nustatytus socialinius ginčus.

Kiti Slovėnijos Respublikos pirmosios instancijos teismai yra šie:

Celės darbo teismas, esantis Celėje, turi jurisdikciją Celės teismų veiklos teritorijoje;

Koperio darbo teismas, esantis Koperyje, turi jurisdikciją Koperio ir Nova Goricos teismų veiklos teritorijoje;

Liublianos darbo ir socialinis teismas, esantis Liublianoje, turi jurisdikciją nagrinėti darbo ginčus Kranio, Krško, Liublianos ir Novo Mesto teismų veiklos teritorijoje, taip pat jurisdikciją nagrinėti socialinius ginčus Slovėnijos Respublikos teritorijoje;

Mariboro darbo teismas, esantis Maribore, turi jurisdikciją Mariboro, Murska Sobotos, Ptujaus ir Sloven Gradeco teismų veiklos teritorijoje.

Pirmosios instancijos teismai nagrinėja darbo ginčus teismo būstinėje, nebent nustatyta, kad jie turi posėdžiauti išorės departamentuose.

Darbo ir socialinių ginčų atvejais pirmosios instancijos teismas nagrinėja bylą kolegija, kurią sudaro teisėjas kolegijos pirmininkas ir du teisinio išsilavinimo neturintys kolegijos nariai, vienas iš jų turi būti renkamas iš darbuotojų ar apdraustųjų kandidatų sąrašo, o kitas – iš darbdavių ar institucijų kandidatų sąrašo.

Vienas teisėjas nagrinėja individualius darbo ir socialinius ginčus, susijusius su turiniais teisiniais reikalavimais, jei ginčo dalyko vertė neviršija sumos, kuriai esant galimas civilinį procesą reglamentuojančiame įstatyme nustatytas persvarstymas. Nesvarbu ginčo dalyko vertė, teisėjas privalo išspręsti kai kuriuos svarbius klausimus: pvz., individualius darbo ginčus, susijusius su darbo sutarties galiojimo sustabdymu, bandomuoju laikotarpiu, viršvalandžiais, pertraukomis, poilsio laiku ir atostogomis, taip pat kitais nebuvimo darbe atvejais, ginčus dėl pareigos atlikti darbą dėl išimtinių aplinkybių, drausminių nuobaudų, laikino nušalinimo nuo darbo dėl drausminės procedūros pradėjimo ir laikino perkėlimo į kitas pareigas; socialinius ginčus dėl teisės į priežiūros pašalpą, teisės į neįgalumo pašalpą dėl fizinės negalios ir teisės į reabilitacijos procedūras.

Aukštesnysis darbo ir socialinis teismas (višje delovno in socialno sodišče)

Darbo teismai turi jurisdikciją nagrinėti individualius ir kolektyvinius darbo ginčus, o socialiniai teismai nagrinėja socialinius ginčus pagal teisės aktų nuostatas.

Aukštesnysis darbo ir socialinis teismas nagrinėja apeliacinius skundus dėl darbo teismų ir socialinio teismo sprendimų. Slovėnijos Respublikos

Aukščiausiasis Teismas nagrinėja apeliacinius skundus dėl Aukštesniojo darbo ir socialinio teismo sprendimų ir juos peržiūri.

Aukštesnysis darbo ir socialinis teismas yra įsikūręs Liublianoje.

Aukštesnysis darbo ir socialinis teismas bylas nagrinėja trijų teisėjų kolegija.

Slovėnijos Respublikos administracinis teismas (Upravno sodišče Republike Slovenije)

Slovėnijos Respublikos administracinis teismas turi kompetenciją nagrinėti administracinius ginčus pagal Administracinių ginčų įstatyme nustatytus metodus ir procedūras.

Administraciniame ginče užtikrinama teisminė fizinių asmenų ir organizacijų teisių ir teisėtų interesų apsauga valstybės, vietos valdžios institucijų ir viešuosius įgaliojimus turinčių subjektų sprendimų ir veiksmų atžvilgiu.

Kilus administraciniam ginčui:

spręsti dėl įsigaliojusiu administracinių teisės aktų, kuriais pažeidžiami teisėti ieškovo interesai, teisėtumo;

spręsti dėl individualių aktų ir veiksmų, kuriais žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės, teisėtumo, nebent užtikrinama kitokia tinkama procedūra;

teismas turi priimti sprendimą dėl valstybės institucijų, vietos bendruomenių subjektų ir viešosios valdžios įgaliojimus turinčių subjektų priimtų aktų teisėtumo, jei jie priimti kaip teisės aktai, reglamentuojantys individualius santykius.

Sprendimą dėl administracinio ginčo priima Slovėnijos Respublikos administracinis teismas. Tačiau Slovėnijos Respublikos Aukščiausiasis Teismas privalo nagrinėti skundą dėl sprendimo, priimto pirmąja instancija administraciniame byloje, ir sprendimo dėl išimtinių teisės gynimo būdų.

Slovėnijos Respublikos administracinio teismo centrinė būstinė yra Liublianoje.

Administracinis teismas privalo nagrinėti bylas **centrinėje būstinėje** ir **šiuose skyriuose**:

Celės departamente Celės aukštojo teismo veiklos teritorijoje;

Nova Goricos departamente Koperio aukštojo teismo veiklos teritorijoje;

Mariboro departamente Mariboro aukštojo teismo veiklos teritorijoje.

Sprendimas dėl to, kuriame skyriuje turi vykti nagrinėjimas, turi būti priimamas atsižvelgiant į ieškovo gyvenamąją vietą ar pagrindinę buveinę.

Jei ieškovas neturi gyvenamosios vietos arba pagrindinės buveinės Slovėnijos Respublikoje, Administracinis teismas privalo nagrinėti bylą tame skyriuje, kurio veiklos teritorijoje buvo atliktas byloje ginčijamas administracinis veiksmas.

Administracinis teismas bylas nagrinėja trijų teisėjų kolegija, išskyrus įstatymais nustatytus atvejus, kai bylą nagrinėja vienas teisėjas.

Aukščiausiasis Teismas apeliacinius skundus nagrinėja ir teismo sprendimus peržiūri trijų teisėjų kolegija; ginčiuose dėl kompetencijos kolegiją sudaro trys arba penki teisėjai.

Teisinių duomenų bazės

Daugiau informacijos apie Slovėnijos teismus galima rasti oficialioje Slovėnijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo interneto svetainėje.

Susijusios nuorodos

Teisminės institucijos

Paskutinis naujinimas: 02/11/2016

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.